

DECIZIE

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Liubovi Leșcenco

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Zinaidei Vlas împotriva lui Liubovi Leșcenco și Societății pe Acțiuni „Zorena” cu privire la repararea prejudiciului material și la cererea reconvențională a Liubovi Leșcenco împotriva Zinaidei Vlas cu privire la declararea nulității recipisei

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2014, prin care a fost respins demersul apelantei Liubovi Leșcenco cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituită cererea de apel depusă de Liubovi Leșcenco ca fiind depusă în afara termenului legal

constată:

La 22 ianuarie 2010, Zinaida Vlas a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Liubovi Leșcenco cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat că în anul 2002 a convenit cu Liubovi Leșcenco, care activa în calitate de vânzător la SA „Zorena”, să-i transmită stofă achiziționată, pe care ultima urma a o stoca la depozitul SA „Zorena” și ulterior a o comercializa cu restituirea prețului mărfii.

Menționează că la început, în 2002 pârâta achita regulat plățile încasate pentru marfa comercializată, ulterior aceasta a purces la achitarea unor sume mai mici, invocând că marfa nu se vinde și este depozitată.

Susține că a aflat de la o altă vânzătoare a magazinului despre lipsa în magazin a mărfii sale, fiind prezente doar bucăți de stofă.

Afirmă că în urma unei verificări a stocului de marfă împreună cu pârâta, s-a stabilit un neajuns în mărime de 326169 lei, iar Liubovi Leșcenco a semnat o recipisă prin care a recunoscut suma indicată ca datorie.

Solicită încasarea de la Liubovi Leșcenco a datoriei în sumă de 326169 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Liubovi Leșcenco, reprezentată de Lada Grișina, a înaintat o acțiune reconvențională împotriva Zinaidei Vlas prin care a solicitat declararea nulității recipisei din 27 iulie 2006, întocmită de ea, încasarea de la Zinaida Vlas a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei și a cheltuielilor de judecată, întemeind

acțiunea pe prevederile art. 8-16, 195-213, 219, 225, 229, 616, 1398, 1416, 1422, 1423 Cod civil.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 septembrie 2010 a fost primită acțiunea reconvențională a lui Liubovi Leșcenco împotriva Zinaidei Vlas cu privire la declararea nulității recipsei.

Zinaida Vlas a depus cerere de completare a acțiunii împotriva lui Liubovi Leșcenco și SA „Zorena”, solicitând încasarea din contul pârâtei Liubovi Leșcenco și (sau) a copârâtei SA „Zorena” în beneficiul ei cu titlu de prejudiciu material a sumei de 326169 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 aprilie 2012 a fost încasat din contul lui Liubovi Leșcenco în beneficiul Zinaidei Vlas suma de 312169 lei și cu titlu de taxă de stat suma de 9785 lei, iar în total 321954 lei.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 01 februarie 2013 acțiunea reconvențională cu privire la declararea nulității recipsei semnate de Liubovi Leșcenco a fost respinsă.

La 18 iulie 2012 Liubovi Leșcenco reprezentată de avocatul Lada Grișina a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2012 a fost admisă parțial cererea apelantei Liubovi Leșcenco cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și scutită parțial ultima de la plata taxei de stat pentru declararea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Liubovi Leșcenco, fiind obligată apelanta să achite taxa de stat în contul statului pentru cererea de apel în sumă de 3000 lei până la 18 decembrie 2012, ora 11:00. Totodată a fost explicat apelantei că, în cazul neîndeplinirii indicației privind achitarea taxei de stat, cererea de apel în corespundere cu lit. a) alin. (1) art. 369 CPC va fi restituită.

La 17 decembrie 2012, Liubovi Leșcenco a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2012, care prin decizia Curții Supreme de Justiție din 31 iulie 2014 a fost respins cu menținerea încheierii contestate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2013 a fost restituită cererea de apel depusă de Liubovi Leșcenco împotriva hotărârii primei instanțe și hotărârii suplimentare a primei instanțe ca fiind depusă fără achitarea taxei de stat.

La 17 mai 2014, Liubovi Leșcenco a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, ulterior și cerere de apel suplimentară, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea acesteia, anularea hotărârii primei instanțe și admiterea integrală a acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2014 a fost respins demersul apelantei Liubovi Leșcenco cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, cererea de apel depusă de către Liubovi Leșcenco a fost restituită ca fiind depusă în afara termenului legal și cererea de apel a fost remisă lui Liubovi Leșcenco cu toate documentele anexate.

La 27 noiembrie 2014, Liubovi Leșcenco a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 16 octombrie 2014, solicitând casarea încheierii recurate și repunerea în termen a cererii de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând că instanța de apel a comis mai multe erori în analiza juridică a prevederilor referitoare la restituirea cererii de apel.

Consideră că Colegiul civil în mod eronat nu a reținut argumentele ei conform cărora ea nu a cunoscut despre faptul că prin decizia Curții Supreme de Justiție a fost menținută încheierea Curții de Apel Chișinău prin care dânsa a fost obligată să înlăture neajunsurile constatate sub condiția restituirii cererii de apel, Colegiul în susținerea poziției sale menționând că decizia Curții Supreme de Justiție se plasează pe pagina web al acesteia în aceeași zi în care a fost examinat recursul și în acest sens se prezumă faptul că apelanta cunoștea soluția instanței de recurs sau trebuia să cunoască în situația în care aceasta era cointerесată de soluția care urma să fie adoptată.

Afirmă că poziția instanței de apel este incorectă, deoarece ea nu avea posibilitatea fizică să apeleze la pagina web, astfel prezumția că cunoștea despre soluția instanței de recurs nu este întemeiată.

La fel consideră că starea sănătății ei precare, demonstrată de mai multe ori în prima instanță constituie motiv pentru scutirea ei de la plata taxei de stat.

Susține că unica posibilitate de a face cunoștință cu încheierea Curții Supreme de Justiție din 31 iulie 2013 era prin intermediul oficiului poștal, iar în materialele cauzei lipsește dovada că ea a făcut cunoștință cu încheierea nominalizată prin intermediul poștei.

Indică că instanța de apel menționează că la solicitarea de repunere în termen nu au fost prezentate probe, însă toate referințele la care face trimitere apelanta în cadrul demersului sunt anexate la materialele cauzei.

Menționează că a făcut cunoștința cu încheierea recurată la data de 21 noiembrie 2014.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa recurente la 18 noiembrie 2014, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire nr. 8938 (f. d. 81), iar ultima susține că a făcut cunoștință cu aceasta la 21 noiembrie 2014.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 27 noiembrie 2014 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră următoarele.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin încheierea din 16 octombrie 2014, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea lui Liubovi Leșcenco cu privire la repunerea în termen a cererii de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 aprilie 2012 și a restituit cererea de apel depusă de Liubovi Leșcenco ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs constată că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Liubovi Leșcenco în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului este justificată.

Se va reține că, deoarece hotărârea judecătoreii Buiucani mun. Chișinău, contestată în speță, a fost emisă la 20 aprilie 2012, respectiv până la adoptarea Legii nr. 155 din 05 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al RM, în vigoare din 30 noiembrie 2012, termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii respective, conform prevederilor art. II alin. (7) a legii susmenționate, este de 20 de zile de la data comunicării hotărârii motivate.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin prisma normelor enunțate, la caz se constată că hotărârea motivată a Judecătoreii Buiucani mun. Chișinău din 20 aprilie 2012, prin care a fost admisă parțial acțiunea Zinaidei Vlas împotriva lui Liubovi Leșcenco și SA „Zorena” cu privire la repararea prejudiciului material și respinsă acțiunea reconvențională a Liubovi Leșcenco împotriva Zinaidei Vlas cu privire la declararea nulității recipsei, i-a fost comunicată reprezentantului recurente Liubovi Leșcenco, avocatului Lada Grișina, care acționa în baza mandatului din 01 februarie 2012 (f. d. 187 vol. I), la 09 iulie 2012 contra semnătură, fapt ce se confirmă prin mențiunea acesteia pe coperta dosarului.

Prin urmare, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea de la 10 iulie 2012, ziua imediat următoare datei recepționării părții motivate a hotărârii contestate și a expirat la 30 iulie 2012, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

În conformitate cu art. 113 al. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În speță se constată că, contrar normelor procedurale enunțate, Liubovi Leșcenco a depus repetat cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoreii Buiucani, mun. Chișinău din 20 aprilie 2012, numai la 17 mai 2014 (f. d. 34-41, vol. - II), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. II alin. (7) Legea nr. 155 din 05 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al RM în vigoare din 30 noiembrie 2012.

Este de remarcat că instanța de apel, având în susținere dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a respins cererea cu privire la repunerea apelului în termen.

Astfel, după cum a reținut și instanța de apel, odată cu depunerea la 17 mai 2014 a apelului împotriva hotărârii primei instanțe, Liubovi Leșcenco nu a invocat niciun motiv întemeiat întru justificarea omiterii termenului, și nici nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Or, depunerea anterioară la 18 iulie 2012 de către Liubovi Leșcenco a apelului împotriva hotărârii Judecătoreii Buiucani mun. Chișinău din 20 aprilie 2012, restituit, de altfel, prin încheierea instanței de apel din 16 mai 2014, care nu a fost contestată, fiind în vigoare, nu justifică omiterea termenului legal prevăzut pentru declararea apelului depus de ultima la 17 mai 2014, fapt ce respinge criticele recurente invocate în acest sens.

În această ordine de idei, este evident că recurenta Liubovi Leșcenco, fiind cea interesată de soarta dosarului, nu a întreprins măsurile necesare, după cum sugerează

și jurisprudența CEDO (cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

La fel, instanța de recurs remarcă jurisprudența CEDO care statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

Ca urmare, instanța de recurs notează că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În concluzie, instanța de recurs consideră ca fundamentată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii depusă de Liubovi Leșcenco cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel, declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 aprilie 2012, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Liubovi Leșcenco.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Zinaidei Vlas împotriva lui Liubovi Leșcenco și Societății pe Acțiuni „Zorena” cu privire la repararea prejudiciului material și la cererea reconvențională a Liubovi Leșcenco împotriva Zinaidei Vlas cu privire la declararea nulității recipisei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Dumitru Mardari